

Domov pro seniory Reynkova 3643, Havlíčkův Brod, Česká republika

Sborník příspěvků ze závěrečné konference k projektu
„Výměna mezinárodních zkušeností a dobré praxe v sociální oblasti“
realizovaný v rámci OP LZZ CZ.1.04/5.1.01/77.00272

Domov dôchodcov, Brezová 32, Spišská Nová Ves, Slovensko

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Sborník příspěvků ze závěrečné konference k projektu

**„Výměna mezinárodních zkušeností a dobré praxe
v sociální oblasti“**

**podpořená z OP LZZ,
výzva číslo 77. mezinárodní spolupráce**

Havlíčkův Brod 2014

Kolektiv autorů:

Ludmila Vališová
Mgr. Marek Topolovský

Neprodejně

Sborník vznikl v rámci projektu č. CZ.1.04/5.1.01/77.00272 „Výměna mezinárodních zkušeností a dobré praxe v sociální oblasti“, který byl realizován prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Text sborníku neprošel jazykovou korekturou.

OBSAH:

ÚVODNÍ SLOVO:

Mgr. Jan Tecl,

starosta města Havlíčkův Brod

Ing. Ivan Kuželka

místostarosta města Havlíčkův Brod

Ing. Jana Fischerová, CSc.

poslankyně Parlamentu České republiky

Ing. Lubomír Pastiran

mesto Spišská Nová Ves 5

Mgr. Jiří Bína

vedoucí oddělení sociálních služeb Krajského úřadu Kraje Vysočina

*Informace o změnách v systému sociálních služeb a o zahraniční spolupráci
Kraje Vysočina* 6

PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU A JEHO PARTNERŮ:

Mgr. Marek Topolovský - manažer projektu

*představení projektu „Výměna mezinárodních zkušeností a dobré praxe
v sociální oblasti“* 8

Mgr. Miloslav Kozlík

vedoucí sociální péče Sociálních služeb města Havlíčkova Brodu

představení organizace a její účast v projektu 17

Ing. Štefan Šiška - riaditeľ Domova dôchodcov Spišská Nová Ves

představení organizace a její účast v projektu 23

Ing. Lubomír Pastiran - vedúci oddelenia sociálnych vecí mesta Spišská Nová Ves

Miestna samospráva a poskytovatelia sociálnych služieb na Slovensku 25

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE:

projekt ZAHRADNÍ TERAPIE	30
PhDr. Magdaléna Pekarčíková - Domov důchodcov Spišská Nová Ves	
RSDr. Juraj Beňa - riaditeľ DSS Domovina Žehra - časť Hodkovce	
Bc. Martina Moravcová - Sociální služby města Havlíčkova Brodu	
projekt VZDĚLÁVÁNÍ V ORGANIZACI	36
Mgr. Viera Krendželáková - Domov důchodcov Spišská Nová Ves	
Mgr. Miloslav Kozlík - Sociální služby města Havlíčkova Brodu	
projekt DOBROVOLNICTVÍ V ORGANIZACI	40
Ing. Anna Harabinová - riaditeľka soc. zar. Jesen Života Velká Lomnica	
Ing. Vladimír Gburík - riaditeľ DSS Spišský Štvrtok	
Bc. Petra Moravcová - Sociální služby města Havlíčkova Brodu	
projekt ODDĚLENÍ SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM	44
Mgr. Zdenka Pacáková - Domov důchodcov Spišská Nová Ves	
Magdaléna Harabinová - Domov důchodcov Spišská Nová Ves	
Jana Hloušková, DiS. - Sociální služby města Havlíčkova Brodu	

TÉMATICKÉ BLOKY:

I. tématický blok - zhodnocení I. zahraniční stáže	49
hlavním tématem stáže bylo dobrovolnictví nezaměstnaných	
Mgr. Miloslav Kozlík - vedoucí sociální péče	
II. tématický blok - zhodnocení II. zahraniční stáže	53
hlavním tématem stáže bylo vzdělávání a zvyšování zaměstnatelnosti	
Mgr. Petra Trtíková - vedoucí zdravotní péče	
III. tématický blok - zhodnocení III. zahraniční stáže	55
hlavním tématem stáže bylo zvýšení počtu zaměstnaných mužů v sociálních službách - rovné šance žen a mužů	
Bc. Milan Žák - sociální pracovník	

Mgr. Jan Tecl
starosta města Havlíčkův Brod
Ing. Ivan Kuželka
místostarosta města Havlíčkův Brod
Ing. Jana Fischerová, CSs.
poslankyně Parlamentu České republiky
Ing. Lubomír Pastiran
mesto Spišská Nová Ves

Vedoucí představitelé města Havlíčkova Brodu a zástupce delegace ze slovenského města Spišská Nová Ves přivítali přítomné účastníky závěrečné konference projektu „Výměna mezinárodních zkušeností a dobré praxe v sociální oblasti“ realizovaný v rámci OP LLZ CZ.1.04/5.1.01/77.00272.

Zdůraznili důležitost tohoto projektu a upozornili zejména na přínosy v rámci výměny zkušeností a dobré praxe v sociální oblasti. Výměna zkušeností a zejména pracovníků v přímé péči je tím největším přínosem celého projektu, neboť jak se říká: „je lepší jednou vidět, než desetkrát slyšet“.

Zároveň všichni přislíbili, že se pokusí již navázané partnerství udržet a dále rozvíjet i po skončení tohoto projektu.

Mgr. Jiří Bína

vedoucí oddělení sociálních služeb Krajského úřadu Kraje Vysočina

Informace o změnách v systému sociálních služeb a o zahraniční spolupráci
Kraje Vysočina

Přechod financování z MPSV ČR na Kraj Vysočina

- Kraj nově vyhláší a organizuje proces podávání žádostí o dotace pro poskytovatele
- Kraj zpracovává a podává žádost o poskytnutí dotace pro financování provozních nákladů sociálních služeb na svém území
- MPSV rozhodne o dotaci pro kraje
- Kraj přijme dotaci do svého rozpočtu a orgány kraje v samostatné působnosti o dotacích na jednotlivé sociální služby
- Kraj bude o poskytnutí dotací uzavírat smlouvy
- Kraj bude mít oprávnění i povinnost zabezpečit kontrolu použití poskytnutých dotací
- na OSV Kraje Vysočina, byl posílen tým pracovníků, kteří se věnují agendě dotací
- orgány Kraje projednávají pravidla pro poskytování dotací a další parametry
- důraz na transparentnost a rovný přístup
- charakter přechodného období - zmírňování dopadů nových postupů při výpočtu dotace

Přechod financování z MPSV ČR na Kraj Vysočina - výhled

- sledování a kontrola výkonových parametrů k posouzení efektivity
- tlak na vyrovnávání a stabilizaci podílu územních rozpočtů na financování sociálních služeb
- řešení problematiky veřejné podpory
- řešení pravidel pro zařazení do sítě sociálních služeb

Zahraniční spolupráce Kraje Vysočina

Nitranský kraj

- smlouva o spolupráci
- vzájemná účast na konferencích
- exkurze obou stran v partnerských krajích
- účast zařízení na dramatických soutěžích v zahraničí
- přímé kontakty mezi zařízeními

Zakarpatská Ukrajina

- smlouva o spolupráci
- dobročinný fond ViZa
- výměnné stáže pracovníků
- návštěva představitelů oblasti spojená s exkurzí v transformovaných zařízeních

Dolní Rakousko

- smlouva o spolupráci
- dobročinný fond ViZa
- výměnné stáže pracovníků
- návštěva představitelů oblasti spojená s exkurzí v transformovaných zařízeních

Další aktivity v oblasti mezinárodní spolupráce

- exkurze z Vysočiny v Krakově - služby pro autisty
- návštěva hostů z Krakova - zaměřena na proces transformace pobytových sociálních služeb

PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU A JEHO PARTNERŮ:

Mgr. Marek Topolovský

*vedoucí úseku sociálních služeb a prevence kriminality - manažer projektu
Odbor sociálních věcí a školství, město Havlíčkův Brod*

Název projektu: Výměna mezinárodních zkušeností a dobré praxe v sociální oblasti

Název oblasti podpory: Mezinárodní spolupráce

Číslo výzvy: 77.

Datum zahájení realizace projektu: 31. 12. 2012

Předpokládané ukončení realizace projektu: 30. 12. 2014

Doba trvání projektu v měsících: 24

Předpokládaný rozpočet projektu: 3 947 623,92,- Kč

Partner v projektu: mesto Spišská Nová Ves (Slovensko)

*Domov pro seniory Reynkova
Havlíčkův Brod
Česká republika*

*Domov dôchodcov
Spišská Nová Ves
Slovenská republika*

Obsah projektu:

Projekt je v rámci výzvy č. 77 zaměřen na sdílení zkušeností a dovedností od zahraničního partnera v oblasti lidských zdrojů a trhu práce. Na výměnu a

přenos dobré praxe a následně šíření získaného know-how a výstupů projektu mezi subjekty, které se zabývají obdobnou činností nebo pracují se stejnou cílovou skupinou v našem regionu.

Cíl projektu:

Cílem projektu je přenést do České republiky zkušenosti, know-how a příklady dobré praxe v oblasti lidských zdrojů a zaměstnanosti, vytvoření inovace a prokázání její funkčnosti a proveditelnosti.

Cílová skupina projektu:

Cílovou skupinou projektu je územní samosprávný celek - město Havlíčkův Brod, jeho orgány a jimi zřízené nebo založené organizace a jejich zaměstnanci, uchazeči o zaměstnání a zájemci o zaměstnání a další osoby ohrožené nezaměstnaností.

Klíčové aktivity v rámci projektu:

- úvodní konference k projektu
- zahraniční stáže + panelové diskuse
- workshopy ze zahraničních stáží
- pilotní testování získaného know-how
- expertní seminář se zahraniční účastí
- závěrečná konference k projektu

Úvodní konference - termín: 23. - 24. 04. 2013

Záměr konference:

představit cíle projektu a jeho jednotlivé aktivity všem zúčastněným stranám - realizátor projektu město Havlíčkův Brod a partner projektu Spišská Nová Ves (Slovensko). Zároveň zhodnotit dosavadní výsledky v oblasti práce příspěvkové organizace města Havlíčkův Brod Sociální služby města

Havlíčková Brodu a partnera projektu města Spišská Nová Ves a jeho příspěvkové organizace Domov důchodcov na Brezovej ulici v Spišské Nové Vsi.

Jedním z monitorovacích indikátorů - nově vytvořených produktů projektu, byl i Sborník příspěvků z úvodní konference.

Zahraniční stáže + panelové diskuse

Stěžejní částí celého projektu byla realizace tří zahraničních šestidenních stáží, včetně panelových diskusí, ty byly realizovány během jednotlivých stáží a každé stáže se zúčastnilo 20 osob.

I. zahraniční stáž (12. - 17. května 2013)

Cílem stáže bylo získat inovace v oblasti dobrovolnictví nezaměstnaných:

V rámci této stáže jsme hledali vhodné nástroje a postupy, na základě kterých bychom mohli nezaměstnaným nabídnout „dobrovolnictví“ jako činnost, která jim umožní nejen vyvinout úsilí směřující k nalezení placeného zaměstnání, ale také jim nabídne možnost: udržet si sociální a pracovní návyky, získat nové vědomosti, zkušenosti a dovednosti, zamezit vzniku, resp. zmírnit psychosociální krizi a zabránit sociálnímu vyloučení.

Dobrá praxe a inovativní prvky z I. zahraniční stáže

- ucelený systém dobrovolnictví
- Sociální turismus
- obchůdek s výrobky jednotlivých poskytovatelů soc. služeb z regionu
- úsek se zvláštním režimem, spojený s domovem důchodcov a vstupem přímo do zahrady, která je součástí zařízení

Další zařízení navštívená v rámci I. zahraniční stáže

• Domov sociálních služeb Spišský Štvrtok

- pobytová služba zaměřená na řešení nepříznivé sociální situace z důvodů těžkého zdravotního postižení, nepříznivého zdravotního stavu nebo z důvodů dovršení důchodového věku

- Domov sociálních služeb Domovina Žehra - část Hodkovce
- pobytová služba zaměřená na klienty s mentálním postižením

II. zahraniční stáž (17. - 22. listopadu 2013)

Cílem stáže bylo získat inovace v oblasti vzdělávání a zvyšování zaměstnatelnosti pracovníků příspěvkové organizace Sociální služby města Havlíčkův Brod - školení v oblastech :

- péče o dementní klienty (neklid, agrese, individuální plánování, práva klientů, zvládání náročných klientů)
- paliativní péče - poskytování v podmínkách Domova pro seniory
- psychohygienu zdravotnických pracovníků a pracovníků v sociálních službách - syndrom vyhoření
- péče o rány (dekubity)

Dobrá praxe a inovativní prvky z II. zahraniční stáže

- vzdělávání a zvyšování zaměstnatelnosti pracovníků
- drátěný program v centrální koupelně
- barevně odlišné prostírání na stolech v jídelně klientů
- odpovědnost za přebírání ložního a osobního prádla klientů při jeho praní

Další zařízení navštívená v rámci II. zahraniční stáže

- **SUBSIDIUM - špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb v Rožňave**
 - ambulanti a pobytová služba pro dospělé s Parkinsonovou a Alzheimerovou chorobou, demencií různého typu a hluchoslepotou
 - pobytová služba pro seniory
 - pobytová služba pro nevidomé dospělé osoby
 - zařízení podporovaného bydlení - pobytová služba pro dospělé osoby

III. zahraniční stáž (7. – 11. dubna 2014)

Cílem stáže bylo získat inovace v oblasti rovných příležitostí žen a mužů - zvýšení počtu zaměstnaných mužů v sociálních službách. Realizací stáže jsme chtěli prostřednictvím nových přístupů zvýšit počet zaměstnaných mužů v sociálních službách.

Dobrá praxe a inovativní prvky z III. zahraniční stáže

- rovné příležitosti žen a mužů - zvýšení počtu zaměstnaných mužů v sociálních službách
- projekt zahrady, která je součástí zařízení
- kompenzační pomůcky při práci s klienty

Další zařízení navštívená v rámci III. zahraniční stáže

• **Inštitút Krista Veľkňaza - Žákovce**

- zařízení pomáhá nemocným, postiženým, lidem bez domova, dětem z rozvrácených rodin a ústavů, sirotkům, a svobodným matkám
- útulek a resocializační středisko
- domov pro tělesně postižené
- dům pro matky s dětmi

• **Jeseň Života - Spišské Bystré**

- neveřejný poskytovatel sociálních služeb poskytuje dvě služby - domov sociálních služeb a domov pro seniory
- služba byla zatím poskytována v Spišském Bystrém postupně se však klienty budou stěhovat do nových prostor ve Velké Lomnici

Centrum sociálních služeb - Denní stacionár Poprad

- sociální poradenství
- sociální rehabilitace
- stravování
- pracovní terapie
- zájmová a volnočasová činnost

Workshopy ze zahraničních stáží

Po ukončení každé zahraniční stáže uspořádají zástupci realizátora, kteří se stáže zúčastnili (zástupci města a příspěvkové organizace Sociální služby města Havlíčkova Brodu) uspořádali ve svém domovském zařízení pracovní workshop. Tento workshop byl zaměřen na vyhodnocení zahraniční stáže a

předání zkušeností a příkladů dobré praxe ostatním pracovníkům organizace, kteří se nemohli stáže osobně zúčastnit.

- I. workshop (26. června 2013)
- II. workshop (12. prosince 2013)
- III. workshop (20. května 2014)

Pilotní testování získaného know-how

Po návratu ze zahraničních stáží pracovníci realizátora projektu (vedoucí pracovníci Městského úřadu Havlíčkův Brod, zástupci orgánů města - rada, zastupitelstvo) a pracovníci příspěvkové organizace města Sociální služby města Havlíčkova Brodu získané know-how a inovativní prvky pilotně testovali a zaváděli je do praxe.

I. Pilotní testování získaného know-how (červenec - září 2013)

- téma dobrovolnictví nezaměstnaných

- spolupráce města Havlíčkův Brod, Úřadu práce Havlíčkův Brod, Dobrovolnického centra Fokusu Vysočina Havlíčkův Brod a Sociálních služeb města Havlíčkova Brodu,
- realizace kampaně na výše uvedené téma (tiskové zprávy, šoty v regionální televizi, propagace dobrovolnictví),
- dny otevřených dveří v sociálních zařízeních města Havlíčkův Brod,
- vyhodnocení pilotního testování získaného know-how na téma dobrovolnictví nezaměstnaných

II. Pilotní testování získaného know-how (leden - březen 2014)

- téma vzdělávání a zvyšování zaměstnatelnosti pracovníků příspěvkové organizace Sociální služby města Havlíčkův Brod - školení v oblastech:

- péče o dementní klienty (neklid, agrese, individuální plánování)
- paliativní péče
- psychogygiena pracovníků
- péče o rány (dekubity)

III. Pilotní testování získaného know-how (červen - srpen 2014)

- téma rovné příležitosti žen a mužů - zvýšení počtu zaměstnaných mužů v sociálních službách

- realizace kampaně na výše uvedené téma (tiskové zprávy, šoty v regionální televizi, propagace sociálních služeb, veřejné setkání s obyvateli města na výše uvedené téma),
- dny otevřených dveří v sociálních zařízeních města Havlíčkův Brod v termínech 9., 24., 30. července 2014 a 6., 20., 27. srpna 2014
- vyhodnocení pilotního testování získaného know-how na téma rovné příležitosti žen a mužů - zvýšení počtu zaměstnaných mužů v sociálních službách

Expertní seminář se zahraniční účastí

Po prvním pilotním testování získaného know-how se uskutečnil v místě realizátora (město Havlíčkův Brod) expertní seminář se zahraniční účastí. Na tento seminář byli pozváni zástupci partnera projektu, kterým byly odprezentovány závěry z pilotního testování získaného know-how a se kterými pak následně proběhla diskuse nad otázkami kvality a obsahu inovativních prvků, které si naši zaměstnanci přivezli ze zahraniční stáže.

Expertní seminář se zahraniční účastí (10. říjen 2013)

- téma dobrovolnictví nezaměstnaných - dobrovolnictví jako příležitost vstupu na trh práce

Závěrečná konference k projektu

Projekt byl ukončen dvoudenní konferencí (Havlíčkův Brod 9. - 10. září 2014), jejímž cílem bylo představit závěry projektu všem, kteří se na jeho realizaci podíleli a těm, kteří o výsledky projektu projeví zájem.

Záměrem konference bylo seznámit její účastníky s oblastmi a činnostmi, ze kterých jsme čerpali od partnera projektu inovativní prvky a know-how. Tyto oblasti představili zástupci příspěvkových organizací z řad realizátora. Z příspěvků prezentovaných na konferenci byl pořízen sborník.

Byl představen i další hlavní výstup projektu:

Sborník dobrých praxí a inovativních prvků ze zahraničních stáží.

Šíření know-how a výstupů projektu

V rámci jednotlivých aktivit došlo během projektu k aktivnímu šíření know-how a dalších výstupů projektu, které byly šířeny níže uvedeným způsobem mezi relevantní klíčové aktéry, kteří se zabývají obdobnou činností nebo pracují se stejnou cílovou skupinou.

- sborníky z úvodní a závěrečné konference
- [www. stránky města \(odkaz na projekt\)](#)
- tiskové zprávy
- inzerce v médiích
- prezentace z panelových diskusí v rámci zahraničních stáží
- prezentace z workshopů
- prezentace z expertního semináře se zahraniční účastí
- soubory z pilotních testování
- Sborník dobrých praxí a inovativních prvků ze zahraničních stáží

Mgr. Miloslav Kozlík

vedoucí sociální péče Sociálních služeb města Havlíčkova Brodu

Vážené dámy, vážení pánové,
než se budu věnovat představení Sociálních služeb města Havlíčkova Brodu (dále jen SSMHB), chci poděkovat autorům projektu, že i přes peripetie, které při opakovaném podávání žádostí podstoupili, se jim podařilo tento záměr výměny zkušeností a dobré praxe v rámci projektu zrealizovat. Děkuji také slovenským partnerům, že do toho s námi vstoupili a umožnili nám se k nim podívat a zapojit se do praxe u nich. Mluvil jsem o tom už i na úvodní konferenci a zkušenosti z tohoto projektu mě v tom utvrdily. Stáže a výměnu zkušeností mezi zaměstnanci považuji za nejprínosnější možnost povinného vzdělávání v sociálních službách. Vzájemná kooperace při péči o klienta, praxe viděná a vyzkoušená, je cennější než jakýkoliv teoretický výklad bez možnosti si to „osahat“ v praxi. Věřím, že i moji kolegové by má slova potvrdili. A doufám, že obdobné poznatky mají z projektu naši slovenští partneři. Ještě jednou Vám děkuji. Děkuji i našim zaměstnancům, kteří se do Spišské Nové Vsi na stáže odhodlali jet, i těm kteří ne. Protože když odjede od poskytovatele sociálních služeb 18 lidí, tak není úplně snadné zabezpečit chod zařízení a péče o klienty je o to náročnější.

Pan Topolovský mluvil o Domově pro seniory, ale SSMHB nejsou jenom domov pro seniory. To je jedna z našich pěti sociálních služeb, které v současné době poskytujeme. Naše služby poskytujeme jednak v komplexu tří budov v ulici Reynkova a Na Výšině. Služby však neposkytujeme pouze v těchto třech budovách, ale pečovatelské služby zabezpečujeme i v terénu - tzn. ve městě Havlíčkův Brod a přilehlých osadách.

Příspěvková organizace SSMHB vznikla v roce 2002. Před tím samozřejmě nějaká sociální činnost ve městě také existovala. Na počátku se poskytovali čtyři vyjmenované služby, ale vývojem doby, kdy v roce 2007 vstoupil v účinnost zákon o sociálních službách, naše organizace postupně registrovala 11 sociálních služeb. Důvody pro zavedení tolika služeb byly různé. Vedle snahy o zabezpečení péče pro potřebné, byla jedním z nich i

obava o to, jak bude fungovat financování sociálních služeb. Vedení organizace se domnívalo, že čím více služeb bude nabízet, tím větší budou dotace od státu. Ukázalo se však, že tomu tak úplně není. Také se některé služby vzájemně kopírovaly - nabízeli obdobné činnosti, které se dají zabezpečit jednou službou. Samozřejmě s tím, že se počet služeb zredukoval, odpadla i náročná administrativa, kterou sebou každá služba nese. Navíc si myslíme, že pro péči o klienty ve městě Havlíčkův Brod v naší působnosti je odpovídající těchto 5 služeb, které poskytujeme v současnosti. Jsou to tyto pobytové služby: domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, odlehčovací pobytová služba, terénní pečovatelská služba a ambulantní služba denní stacionář.

K tomu, abychom tyto služby mohli poskytovat kvalitně, samozřejmě potřebujeme mít „kvalitní“ pečující zaměstnance. Sama kvalita personálu by však byla nedostatečná, kdyby chyběla i kvantita personálu. Protože jsem profesí sociální pracovník a ne politik, takže těch lidí, kolik by se mohlo do péče o klienty zapojit, bych si uměl představit mnohem víc. Bohužel jsme limitováni počtem, který nám nařizuje, nebo umožňuje náš zřizovatel, tedy město HB. Sice to teď zní jako kritika, ale musím přiznat, že s městem HB v tomto směru spolupracujeme poměrně dobře a daří se nám každým rokem ta tabulková místa navyšovat. Vedení města má, zdá se, pochopení proto, že pokud chce pro své občany zabezpečovat potřebné služby, tak že se to neobejde bez těch rukou, které ty služby poskytují.

Na těchto listech vidíte určité rozložení pracovních míst v naší organizaci, nezminil jsem tam počet děvčat, které nám zabezpečují úklid. V rámci úspor a zároveň i zajištění dostatku rukou pro péči, jsme se s nimi dohodli, aby absolvovali rekvalifikační kurz pracovníka v sociálních službách. S klienty v DPS běžně komunikují a ty činnosti, které poskytují pracovníci v sociálních službách pomáhají zajišťovat taky. Takže máme 8 děvčat, které jsou půl úvazkem uklízečky a půl úvazku pomáhají v přímé péči. V současnosti zabezpečujeme péči o zhruba 450 klientů v rámci všech pěti sociálních služeb.

Přibližně polovina zaměstnanců, měla možnost v rámci tohoto projektu se zúčastnit stáží na Slovensku. 60 pracovníků, kteří podléhají povinnému vzdělávání podle zákona o sociálních službách, absolvovalo díky tomuto projektu akreditované vzdělávání. Každý z nich absolvoval minimálně dva kurzy.

V zařízení domova pro seniory, který vidíte, poskytujeme tři pobytové služby. A to domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a odlehčovací pobytovou službu. Domov pro seniory v Reynkově ulici začal fungovat v prosinci 2002, kdy nastupovali první uživatelé z různých zařízení z okolí. V minulosti byl zřizovatelem kladen důraz zejména na to, aby se naplnila kapacita. Takže se stalo, že v domově i dneska ještě bydlí někteří lidé, kteří mimo ubytování a stravování prakticky nepotřebují podporu v dalších činnostech služby. Aktuální kritéria jsou ale nastavena již tak, aby do domova pro seniory přicházel takový člověk, který potřebuje péči sociální služby i v dalších oblastech.

V průběhu fungování domova se v pobytových službách vystřídal přes 670 klientů, z toho 420 na službě domov pro seniory, 62 na službě domov se zvláštním režimem a 187 klientů využilo odlehčovací pobytovou službu.

Odlehčovací pobytová služba má teď aktuálně kapacitu pro 5 uživatelů. Její funkce spočívá v tom, aby na určitou dobu odlehčila rodinám nebo blízkým osobám, které jinak pečují o klienta v domácnosti. Z nějakého důvodu si ale potřebují odpočinout, nebo mají sami nějaké zdravotní problémy dočasného rázu, nebo potřebují i vycestovat na dovolenou. Aby ten klient nezůstal sám, tak si může u nás dohodnout pobyt. Tato služba je obsazovaná vždy na půl roku dopředu. Tzn., že máme otevřený pořadník nebo otevřenou kapacitu na půl roku dopředu. To proto, aby si někdo třeba nezamlouval na rok dva i tři dopředu, protože takové tendence jsme také zaznamenaly. My chceme být otevření pro všechny, abychom pokud možno reagovali na tu aktuální potřebu. Delším obdobím by pak přinášelo složitější evidenci a administrativu.

O službě domova se zvláštním režimem, jeho posláním, principech péče i kapacitě se bude blíže vyjadřovat má kolegyně Jana Hloušková. U služby

domova pro seniory jsem mluvil o tom, že někteří klienti z minula by teoreticky tu službu nepotřebovali, ale aktuálně po změně kritérií v roce 2012 jsou již přijímáni pouze klienti, kteří jsou potřební z hlediska sociální situace v souladu s činnostmi služby a sociální pomoci. Jenom ještě pro zajímavost uvedu, že v současnosti je evidenci žádostí přes 300 žadatelů na službu domov pro seniory a z toho je 100 žádostí, které jsme přijali od začátku letošního roku.

Další službou, kterou naše organizace poskytuje je terénní a ambulantní pečovatelská služba. Tato služba je primárně je určena pro klienty, kteří žijí ve své domácnosti, ale potřebuje určitou pomoc nebo asistenci druhé osoby. Město také zřídilo domy s pečovatelskou službou, kde nabídlo bydlení s nižším nájemným a služby vesměs seniorům a zdravotně hendikepovaným. Novým nájemníkům už však toto snížené nájemné nedává a naopak si ve smlouvě o nájmu podmiňuje odebírání pečovatelských služeb. Pečovatelská služba (stejně jako všechny sociální služby) by však měla být poskytována lidem, kteří ji potřebují, tzn. těm, kterým chybí soběstačnost v určité oblasti péče o sebe, domácnost a své záležitosti. Tato služba je terénní, proto by měla jít za klientem do jeho domácnosti. Domnívám se, že by ty domy (když už existují) měly být určeny primárně pro lidi, kteří ve své domácnosti nemají dosah služby. Tzn. pro lidi žijící mimo město. Protože ale dům s pečovatelskou službou spravuje město, tak přednost dostávali občané Havlíčkova Brodu.

SSMHB neposkytují službu pouze v těch dvou domech s PS. Druhý stojí u kasáren, byť tam už se ten status mění, protože tam je aktuálně pouze 11 bytů obsazených uživateli pečovatelské služby. Ostatní byty už jsou obsazeny běžnými nájemníky. V roce 2014 přišli do DPS Na výšině pouze dva noví nájemci. Nájemní smlouvy sice nadále vyjednává město, respektive uzavírá smlouvy. Pořadník žadatelů o byty v DPS je ale od letošního roku v naší kompetenci. I v minulém systému jsme měli možnost promlouvat do pořadníku, aktuálně jsme ale sami tvůrci kritérií pro určení potřebnosti jednotlivých osob, žadatelů. Nastavili jsme je tak, aby se do domu dostal takový člověk, který tu službu potřebuje. Aby nebylo primárně řešeno to, že klient odevzdá své bydlení někomu (své rodině nebo městu) a přejde do DPS.

Takže v těch kritériích se zase zabýváme tím, v čem je ten klient nebo zadatel soběstačný a nesoběstačný. Řešíme i kvalitu stávajícího bydlení, tzn.: Zda má v domácnosti nebo přístupu do ní nějaké bariéry - koupelnu, záchod, schody do domácnosti atp. Zjišťujeme, jestli je osamělý nebo jestli žije s někým blízkým. Znovu je tam kritérium adresy bydliště žadatele, kdy toto se nám nepodařilo odstranit, neboť je to dům v HB, patří městu HB. Tak to má tuhle logiku.

V pečovatelské službě se o klienty stará 13 pečovatелů + jedna pečovatelka, která má půl úvazku ještě do služby denního stacionáře. Dva z nich jsou muži, kteří se zejména starají o rozvoz obědů, řízení auta s klienty k lékaři, na nákupy, atd.. Oba jsou ale i plnohodnotní pečovatelé, co se týče poskytování péče.

Za velký problém domu s pečovatelskou službou vidím „bezbariérovost“ bytů, protože první dvě patra tohoto domu jsou nabízeny jako bezbariérové, ale v podstatě nejsou, protože je tam bariéra, jak v přístupu na balkon a také do sprchy. To je naštěstí alespoň částečně kompenzováno možností využití bezbariérové koupelny v přízemí DPS. Tyto nedostatky plynou i z toho, že ten dům bude mít letos 20 let své existence. Tak by tam byl určitě prostor, co zlepšovat.

SMHB poskytují terénní pečovatelskou službu občanům HB, občanům přilehlých částí a osad spadajících pod HB. Jsme ale kontaktováni i klienty, kteří do naší spádové oblasti a okruhu osob cílové skupiny nepatří. Domnívám se, že byt' je na úrovni kraje i dalšími poskytovateli prezentováno, že je sociální péče v bývalém okrese a potažmo kraji v terénu mimo náš dosah zabezpečena, že tomu tak mnohde není. Na druhou stranu musím říct na obranu dalších poskytovatelů, že se ve vzájemné spolupráci, daří zajistit potřeby těch klientů alespoň v nezbytné míře.

Denní stacionář je služba ambulantní. V minulosti byla poskytována v příčné ulici. Pak byl postaven tenhle krásný domek vedle domova pro seniory. Historicky tu službu využilo 85 uživatelů. Ti jsou k nám dováženi a

odpoledne zase odvážení do svých domovů naším řidičem i automobilem, nebo je přivázejí a odvázejí rodiny sami. Tato služba slouží těm, kteří nemohou zůstat ve své domácnosti sami, nebo nechtějí být sami, ale chtějí trávit čas s ostatními lidmi. Aktuálně máme 34 smluv, kapacitu 20 uživatelů na den. Denní stacionář v současnosti využívá až 16 osob. Přestože to není tedy plná registrovaná kapacita, ukazuje se, že pro zabezpečení kvalitní služby je uvedený počet 16 klientů maximem.

V rámci služeb pořádáme různé akce, jak individuální, ale i skupinové. V květnu jsme například dělali den matek, kdy sociální pracovnice domluvily péči pro ženy, pozvaly kadeřnice, kosmetičky, paní na manikúru. Staráme se ale i o muže a tak jsme organizovali soutěž v tipování v červenci při mistrovství světa ve fotbale. To byl měsíc mužů, kdy se asi 12 klientů zapojilo. Když MS skončilo, tak jsme koupili knihu o mistrovství a podle pořadí, jak byli úspěšní v tipování, jim ji půjčujeme. Pořádáme také výlety pro klienty, zrovna tento víkend byli kolegové sociální pracovníci se čtyřmi klienty na fotbalovém utkání v Tisu. Nejsme ale zaměřeni jednostranně pouze na fotbal, jezdíme i jinam (na koně, do zahradnictví, do lesa, atd.) podle individuálních zájmů klientů.

Chci se ještě zmínit o vzpomínkové místnosti. Tu jsme zřídily v našich prostorách a vybavili reminiscenčním nábytkem. Klienti tam mohou trávit čas sami, nebo s rodinami. Kolegyně tam pořádají reminiscenční schůzky, trénování paměti atd.

Na závěr jsem si dovolil pro zamyšlení zařadit zjištění agentury STEM/MARK. Ta udělala výzkum, kde lidé chtějí umírat. Vidíme, že vesměs většina z dotázaných by si to představovala jinak, než jaká je realita. Je na nás jako poskytovatelích sociálních služeb a na rodinách jestli tato přání dokážeme plnit nebo ne. Tak se omlouvám, že končím smutně, ale považuji toto téma za důležité. Děkuji Vám za pozornost a ještě jednou děkuji kolegům ze Spišské Nové Vsi a manažerům projektu že nám umožnili se do projektu zapojit.

Ing. Štefan Šiška

riaditeľ Domova dôchodcov Spišská Nová Ves

Dostupnými informáciami k vyššej kvalite dlhodobej starostlivosti o starších ľuď

- starnutie populácie predstavuje v súčasnosti vážnu spoločenskú výzvu - v meste Spišská Nová Ves je 5 300 dôchodcov
- počet ľudí starších ako 65 - ročných sa do roku 2030 takmer zdvojnásobí
- z dôvodu vyššieho veku sa ľudia postupne viac stávajú odkázaní na pomoc iných
- títo ľudia potrebujú zabezpečiť viac buď zdravotnú, alebo sociálnu starostlivosť
- projekt „Výmena mezinárodných skúsenosti a dobrej praxi v sociálnej oblasti“

Domov dôchodcov a história

01. 01. 1986 - 31. 12. 1990

- zriaďovateľ Okresný úrad sociálnych služieb Spišská Nová Ves

01. 01. 1991 - 23. 07. 1996

- zriaďovateľ Okresný úrad Spišská Nová Ves

24. 07. 1996 - 30. 06. 2002

- zriaďovateľ Krajský úrad Košice

01. 07. 2002 - doteraz

- zriaďovateľ Mesto Spišská Nová Ves

Slávnostné otvorenie Domova dôchodcov, 21. decembra 1985, so začatím činnosti od 1. 1. 1986

REKONŠTRUKCIE

- v októbri 1992 bol odovzdaný hospodársky komplex
- rekonštrukcia 2. a 3. oddelenia v lôžkovej časti
- dostavba 4. oddelenia - vytvorených 18 jednolôžkových izieb, 4 dvojlôžkové apartmány a 1 jednolôžkový apartmán,
- 3 spoločenské miestnosti.

Domov dôchodcov mesta Spišská Nová Ves

Od 1.4.2014 je domov členený na úseky podľa organizačnej schémy: úsek riaditeľa, úsek odbornej starostlivosti, úsek sociálny, úsek stravovacej, prevádzky, úsek prevádzkový, úsek ekonomický, úsek opatrovateľskej služby.

Štruktúra klientov

- počet plánovaných miest: 175
- skutočnosť: 175 (114 žien, 61 mužov)
- prijatí v roku 2013: 64 klientov
- zomrelo v roku 2013: 58 klientov
- odišlo v roku 2013: 3 klienti
- zaevidovaných žiadostí: 69 žiadateľov

- mobilní: 96 ťažko mobilní: 48 imobilní: 21 vozičkári: 10
- z celkového počtu psychiatricky liečení klienti: 71

Priemerný vek ženy -79,5 roka

Priemerný vek muži - 73,9 roka

Ing. Ľubomír Pastiran
vedúci oddelenia sociálnych vecí mesta Spišská Nová Ves

Miestna samospráva a poskytovatelia sociálnych služieb v SR

Sociálne služby na Slovensku od roku 2002

- zákon č. 416/2001 o prechode niektorých pôsobností z orgánov ŠS/štátnej správy/ na obce a VÚC (kraje v ČR)
- pôsobnosť na úseku sociálnej pomoci prešla na miestnu samosprávu (obce) a samosprávne kraje /VÚC/
- obec a samosprávny kraj zabezpečujú plnenie svojich originálnych kompetencií z vlastných rozpočtov
- na prenesený výkon ŠS sa poskytujú finančné prostriedky zo ŠR
- základnou úlohou bolo dosiahnuť zásadnú zmenu vzťahu medzi občanom - užívateľom služby a poskytovateľom služby.

Poskytovanie sociálnych služieb v ZSS k 31.12.2013

Počet obyvateľov SR	5 415 949
Počet dôchodcov v SR	1 293 710
% podiel dôchodcov na počte obyvateľov	24 %
Počet obyvateľov v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS)	49 644
Počet dôchodcov v zariadeniach sociálnych služieb	24 926
Podiel dôchodcov v % v ZSS na počet obyvateľov v ZSS	50,21 %

Zdroj: ŠÚ SR (ZSS v SR júl 2013)

Pôsobnosť obce/mesta

- zabezpečuje dostupnosť SS /soc. služby/ pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na SS a právo výberu poskytovateľa SS
- vypracúva, schvaľuje komunitný plán
- poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie SS v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre, v zariadení pre seniorov, v zariadení

- opatrovatel'skej služby, v dennom stacionári, opatrovatel'skú službu, prepravnú službu, odľahčovaciú službu
- poskytuje základné sociálne poradenstvo, vyhľadávaciú činnosť
 - poskytuje finančné príspevky na SS a kontroluje ich použitie
 - pred samotným poskytnutím alebo zabezpečením služby vyhotovuje posudok o odkázanosti na SS (sociálny posudok, lekársky posudok)
 - je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na SS:
 - v zariadení pre seniorov
 - v zariadení opatrovatel'skej služby
 - v dennom stacionári
 - opatrovatel'skú službu
 - prepravnú službu
 - zriaďuje a kontroluje:
 - nocľaháreň
 - nízkoprahové centrum
 - zariadenie pre seniorov
 - zariadenie opatrovatel'skej služby
 - denný stacionár
 - spolupôsobí pri výkone výchovných opatrení uložených súdom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
 - poskytuje rodičovi dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, príspevok na dopravu do zariadenia, dieťaťu príspevok na tvorbu úspor
 - organizuje výchovné programy alebo sociálne programy pre deti, ktorým bolo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo súdom uložené výchovné opatrenie
 - resocializačné programy

Pôsobnosť obce/mesta - SPO

- vykonáva opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch, psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb

- zriaďuje zariadenia podľa potrieb obyvateľov na účel výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (DeD, krízové stredisko, resocializačné stredisko)
- organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch a aktivitách zameraných na podporu plnenia funkcií rodiny, záujmových aktivít, aktivít zameraných na predchádzanie sociálno-patologickým javom
- organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch a aktivitách zameraných na pomoc pri riešení problémov detí v rodine, v škole, resp. iných sociálnych problémov

Financovanie SS na miestnej úrovni

- finančný príspevok zo ŠR
- z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby
- z rozpočtu mesta (zriaďovateľa alebo poskytovateľa)
- z darovacej zmluvy
- z výsledku hospodárenia z vedľajšej činnosti, ktorú vykonávajú zariadenia
- z iných zdrojov

Problémy pri poskytovaní SS

- nesystémové financovanie - približne 2/3 nákladov na nové kompetencie obcí, miest a regiónov boli pokrývané z mimoriadnych štátnych dotácií. Len 1/3 výdavkov bola financovaná z rozpočtov miest a obcí - finančné problémy obcí boli príčinou zníženej dostupnosti SS
- nízka zapojenosť orgánov miestnej samosprávy do poskytovania SS - počet obcí a miest registrovaných ako poskytovatelia SS tvoril necelú ¼ - problémy mali obce nielen finančné, ale aj personálne
- (ne)pripravenosť miestnej a regionálnej samosprávy - obce a mestá nakupovali SS pre svojich obyvateľov v inom meste, obci alebo VÚC
- dominancia sociálnych služieb dlhodobej starostlivosti - počty žiadostí, zariadení, objem finančných prostriedkov,... -70 % ukazovateľov pripadá na oblasť dlhodobej starostlivosti o osoby odkázané na pomoc - staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím

- mnohé problémy v rámci výkonu kompetencií obcí a miest nevznikajú len z titulu nedostatku finančných prostriedkov a ich nízkej flexibilitnosti, ale vyplývajú aj zo značne diferencovanej ekonomickej bázy, rozdielnej vybavenosti, sociálnej infraštruktúry a socio-demografickej kvality obyvateľstva. Nedostatočná veľkosť obcí spojená s nízkym počtom obyvateľov závažným spôsobom ohrozuje efektívnosť a racionálnosť poskytovania sociálnych služieb a tým vynakladania miestnych verejných výdavkov.

Odporúčania ZMOSu

- zásadnou podmienkou úspešnosti reformy verejnej správy a tým aj reformy sociálnych služieb bolo a je **jednoznačné vymedzenie zodpovednosti jednotlivých stupňov samosprávy za konkrétne „balíky“ služieb pre špecifické skupiny sociálne odkázaných obyvateľov miest a obcí**
- obce by mali pristupovať k ich efektívnemu zlúčeniu. **Spolupráca obcí by mala priniesť celkové zníženie nákladov, ako aj vyššiu špecializáciu pracovníkov pre určité činnosti**
- pri poskytovaní finančných prostriedkov v oblasti sociálnych služieb by mali byť uplatňované nasledovné princípy :
- rovnaké podmienky pre všetkých poskytovateľov sociálnych služieb
- rovnaká dostupnosť pre všetkých prijímateľov sociálnych služieb
- efektívne (účelné) vynakladanie verejných prostriedkov
- primárny dôraz na kvalitu poskytovaných služieb
- transparentný systém financovania
- stabilný systém financovania
- prijatie komplexnej systémovej novely zákona o SS s dôrazom na taký spôsob rozdelenia výkonu kompetencií, ktorý je v podmienkach miest a obcí vykonateľný
- doriešiť systém financovania soc. služieb z verejných zdrojov
- prijať opatrenia v deinštitucionalizácii a presadzovanie prevencie vzniku odkázanosti na všetkých úrovniach štátu.
- regulácia registrácie nových poskytovateľov /lokálne a regionálne potreby/
- podmienky poskytovania dotácií na zásele rovnakých podmienok pre všetkých poskytovateľov bez ohľadu na zriaďovateľa

- pravidlá vymožitelnosti musia byť prioritne postavené na realizovateľnosti
- náklady za úkony sebaobsluhy uhrádzať zo ŠR, resp. v rámci verejného poistenia./neprenášať na obce a klientov/
- náklady na bývanie a stravu v zariadeniach uhrádzať klientom /pri nízkom príjme vykrývať v rámci pomoci v hmotné núdzi/
- náklady na ošetrovateľské úkony financovať z verejného zdrav. poistenia

Spoločná výzva

Uvedomujúc si personálnu, organizačnú aj finančnú náročnosť optimálneho modelu ako aj výziev prameniacych z demografického starnutia obyvateľstva je nevyhnutná koncentrácia úsilia na všetkých úrovniach hľadať EFEKTÍVNE a nie EFEKTNÉ riešenia

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE:

projekt ZAHRADNÍ TERAPIE

PhDr. Magdaléna Pekarčíková

Domov dôchodcov Spišská Nová Ves (SK)

VÝHODY PLYNÚCE U AKTIVÍT ZÁHRADNEJ TERAPIE

- výhody plynúce zo zapojenia se do záhradníckych činností jako aj pobytu v prírode spočívajú v kognitívnych psychologických, sociálnych a fyzických sférach (www.ahta.com).

KOGNITÍVNE VÝHODY:

- posilnenie kognitívnych funkcií,
- zlepšenie koncentrácie,
- zlepšenie pozornosti,
- stimulácia pamäte,

PSYCHOLOGICKÉ VÝHODY:

- zlepšenie celkovej kvality života,
- zvýšenie sebaúcty,
- zníženie stresu,
- zlepšenie nálady,
- zníženie a potlačenie úzkosti,
- zmierňovanie depresie,
- zvýšenie pokoja a relaxu,
- zvýšenie pocitu hrdosti a úspechu,

SOCIÁLNE VÝHODY:

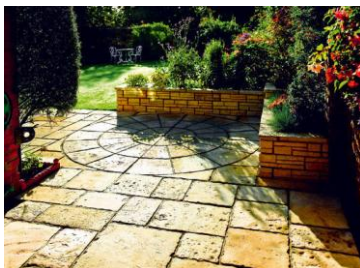
- zlepšenie sociálneho začlenenia sa do kolektívu,
- zlepšenie súdržnosti so skupinou,

FYZICKÉ VÝHODY:

- zlepšenie imunity,
- pokles napätia,
- podpora celkového fyzického zdravia,
- zlepšenie hrubej a jemnej motoriky,
- zlepšenie koordinácie medzi očami a rukami.

PROJEKT EXTERIÉROVÝCH ÚPRAV V DOMOVE

- skvalitnenie úrovne bývania klientov zariadenia
- vytvorenie bezbariérových prístupov do priestorov záhrady a vhodných oddychových plôch v záhrade DD
- bezbarierový prístup do záhrady
- rekonštrukcia terasy
- nové komunikácie a sadové úpravy, ktorých súčasťou je veľký drevený altánok a fontána
- z architektonického a funkčného hľadiska navrhovaný altánok je riešený ako „**agora - miesto zhromaždenia**“
- miesto kde sa ľudia stretávajú a majú možnosť spoločensky komunikovať
- konštrukčne je navrhovaný z dreva, čím vhodne dopĺňa a zapadá do okolitého prostredia
- v strede altánku sú navrhnuté symetricky umiestnené dva záhradné kozuby, ktoré poskytujú priestor na prípravu drobného občerstvenia, pri spoločenských stretnutiach
- prístupy k altánku vhodne výtvarne dopĺňajú aj prístupové chodníky, ktoré spolu s okolitou zeleňou skvalitňujú oddychový priestor

RSDr. Juraj Beňa
riaditeľ DSS Domovina Žehra - časť Hodkovce (SK)

Domovina, n. o., Žehra - Hodkovce, okres Spišská Nová Ves prevádzkuje DSS so 122 klientmi s mentálnym postihnutím, výlučne mužov.

Ťažisko práce s klientmi je zamerané na pracovnú terapiu a to:

- práce pri údržbe parkov a záhradnej architektúry,
- pestovanie zeleniny v skleníkoch a na poli,
- pestovanie liečivých bylín,
- chov hospodárskych zvierat - ošípaných, zajacov, poníkov, somárov, oviec,
- výroby suvenírov v remeselných dielňach (výroby sviečok, tkanie, pletenie košíkov, výroba magnetiek, drevené výrobky a iné).

Klienti sú umiestnení v historickom kaštieli, postavenom v roku 1700 rodom Csákyovcov (poslednými majiteľmi Spišského hradu - cez 300 rokov). Kaštieľ je evidovaný ako národná kultúrna pamiatka včítanie francúzskeho parku, kaplnky. Po rekonštrukciách a úprave parkov sme otvorili DSS verejnosti turistom a založili sme združenie sociálneho turizmu, ktorého cieľom je sprístupniť pamiatky verejnosti. V kaštieli je zriadený salón Csákyovcov, kde je priblížená história rodu Csákyovcov na Spiši. Ročne naše zariadenie navštívi cez 1300 turistov. Má to veľký význam pre stieranie bariér medzi majoritnou spoločnosťou a klientmi s mentálnym postihnutím.

Vzhľadom k tomu, že náš areál má výmeru 12 ha , ťažisko práce je zamerané na údržbu a zveľaďovanie zelene, pestovaniu kvetov v skleníkoch, ktoré sú využité v parkoch a v ostatných relaxačných zónach, kde klienti oddychujú. Práce zameriavame tiež na kosenie trávy a hrabanie sena, zberu - hrabania lístia, výsadbe a okopávaníu výsadby.

Poznamenávam, že údržbu parkov realizujeme vlastnými silami a prostriedkami. množstvo zelene a upravených zelených plôch má veľký vplyv na psychiku klientov najmä pri prechádzkach v areáli zariadenia.. u nás a to osvedčilo a z tohto dôvodu odporúčam veľa zelene všetkým podobným zariadeniam, ako je naše.

Bc. Martina Moravcová

Sociální služby města Havlíčkova Brodu (CZ)

- impuls získaný v rámci stáží nás motivoval vybudovat u našeho domova zahradu smyslového vnímání

Projekt „Zahradní terapie - sociální zapojení a inkluze prostřednictvím zahradně-terapeutických opatření a aktivizací“.

- studijní cesta do Německa srpen 2013
- závěrečná konference pod záštitou Domova seniorů Mistra Křišťana v Prachaticích

ZAHRADNÍ TERAPIE - „PŘÍRODA LÉČÍ“

- základem zahradní terapie je vzájemný vztah mezi dvěma živými organismy - člověkem a přírodou,
- v zahradní terapii se využívá vliv práce v zahradě a samotný pobyt v ní k léčbě a rehabilitaci lidí s nejrůznějšími problémy,
- terapeutické zahrady uklidňují mysl, snižují svalové napětí, obnovují v těle přirozené biorytmy, povzbuzují imunitní systém a regenerační procesy,
- příroda podněcuje naše smysly k znovuoživení - vnímáme, cítíme,
- zvyšuje se motivace k smysluplnému jednání, zvýšení pohybu,
- rostlina jako prostředek komunikace, interakce ve skupině.

Vizualizace zahrady
smyslového vnímání v Domově
seniorů Reynkova

ZAHRADNÍ TERAPEUT

Ideální zahradní terapeut v sobě spojuje schopnosti dobrého psychologa, ergoterapeuta i zahradníka.

ZAHRADNÍ TERAPIE V DOMOVĚ SENIORŮ REYNKOVA

Pasivní forma - pasivní vnímání přírody.

Aktivní forma - aktivní zapojení do zahradnických prací.

PŘÍPRAVA NA ZAHRADNÍ TERAPII

- datum a čas terapie
- sestavení malé skupiny
- téma a hlavní body terapie
- zajištění materiálu

NABÍDKA ZAHRADNÍ TERAPIE

- příprava půdy, sázení, setí
- ošetření květin (okopávání, pletí, zalévání apod.)
- stříhání a následné sušení bylinek, popř. zpracování plodů
- přesazování květin
- aranžování květin

SPOLEČNÉ PRO SETKÁVÁNÍ

- popíjení bylinkového čaje
- vzpomínky na rostliny a zahradničení
- rozvíjení společného hovoru
- podpora a využití všech smyslů

VYHODNOCENÍ

- následné záznamy do dokumentace uživatele

MOBILNÍ ZAHRADA

Vyvýšené záhony umožňují bližší kontakt s rostlinami jak lidem na vozíku, tak osobám upoutaným na lůžko. Jsou vhodné i pro seniory, kteří se při jejich ošetřování nemusí namáhavě ohýbat.

MOTTO:

*MYSL JE TROCHU JAKO ZAHRADA.
KDYŽ JÍ NEDODÁVÁME VÝŽIVU A NEKULTIVUJEME JI, ZAROSTE
PLEVELEM.*

projekt VZDĚLÁVÁNÍ V ORGANIZACI

Mgr. Viera Krendželáková

Domov dôchodcov Spišská Nová Ves (SK)

VZDELÁVANIE V ORGANIZÁCI

- sústavné vzdelávanie - priebežné obnovovanie a udržiavanie získanej odbornej spôsobilosti v súlade s rozvojom príslušných odborov po celý čas výkonu povolania
- legislatívna úprava
- zákon č. 578/2004 Z.z.; §42 a § 80
- nariadenie vlády č. 296/2010 Z.z.

- vzdelávanie je proces, ktorý zabezpečuje súlad medzi požiadavkami na kvalifikáciu a starostlivosťou o ľudské zdroje

- riadenie ľudských zdrojov má za úlohu zabezpečiť systematické zvyšovanie kvalifikácie, odborných zručností, celkovej kompetentnosti zamestnancov, ako aj zvyšovanie ich všeobecného povedomia vrámci sústavného vzdelávania v organizácii

POVINNOSTI A KOMPETENCIE

- zdravotnícky pracovník - sústavne sa vzdelávať, oznamovať údaje do registra príslušnej komory
- zamestnávateľ - vytvoriť podmienky na ďalšie vzdelávanie súvisiace s vykonávanými činnosťami
- stavovská organizácia - evidencia sústavného vzdelávania, ponuka vzdelávacích aktivít, spolupráca so zamestnávateľom a Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou pri zistení nedostatkov
-

OŠETROVATELSKÁ STAROSTLIVOST'

Zákon č. 448/2008 Z. z.; § 22

- sestra so špecializáciou v odbore ošetrovateľská starostlivosť v odbore vnútorné lekárstvo
- sestra so špecializáciou v špeciálnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v komunite
- sestra so špecializáciou v špeciálnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii
- sestra s vyšším odborným vzdelaním v študijnom odbore diplomovaná detská sestra

VZDELÁVANIE V SOCIÁLNEJ PRÁCI A PERSPEKTÍVY V ĎALŠOM VZDELÁVANÍ SOCIÁLNYCH PRACOVNÍKOV

- minimálne podmienky pre výkon profesie vyplývajúce zo zákona č. 312/2001 Z.z. a podľa Medzinárodnej federácie sociálnych pracovníkov:
 - minimálne 3 - ročné pomaturitné vzdelanie
 - záujem o celoživotné vzdelávanie
 - vek minimálne 21 rokov
 - osobnostné požiadavky
 - všeobecné a odborné špecializované vedomosti a zručnosti
- systém celoživotného vzdelávania v zahraničí

Mgr. Miloslav Kozlík

Sociální služby města Havlíčkova Brodu (CZ)

Vážené dámy, vážení pánové,
ještě jednou Vám dnes přeji hezký den. V následujícím příspěvku je mým úkolem přiblížit Vám vzdělávání pracovníků v sociálních službách v naší organizaci.

Vzdělávání samozřejmě probíhalo nebo nějak fungovalo již před realizací tohoto projektu a bude fungovat i po něm. Avšak i díky projektu se podařilo zrealizovat další, nová témata školení, jež úzce souvisejí s námi poskytovanými službami, které jsem tu dnes již prezentoval. Neodpustím si znovu zdůraznit velký význam stáží, které nám projekt umožnil realizovat u partnerů v sociálních službách ve Spišské Nové Vsi, jako součást vzdělávání pracovníků. Protože tím, co děláme v praxi, se naučíme nejvíc. A jak vím od mých kolegů i z přímé péče, také oni oceňují realizaci stáží a tuto výměnu zkušeností mezi dvěma poskytovateli sociálních služeb.

Do praxe je však nutné být vybaven nezbytným teoretickým základem. Ten nám byl v rámci kurzů z projektu dopřán v těchto tématech: péče o klienty s demencí, paliativní péče, duševní hygiena a nežádoucí události v sociálních službách.

V rámci kurzu zaměřeného na péči o klienty s demencí se pracovníci dozvěděli o různých podobách, projevech a fázích demence a Alzheimerovy nemoci, příčinách degenerativních změn mozku, možnosti komunikace s těmito klienty v jednotlivých fázích jejich nemoci, také o znacích příjemných i nepříjemných pocitů a specifické uspokojování potřeb těchto klientů.

Kurz o paliativní péči pracovníky vybavil informacemi o problematice spojeného s péčí o umírajícího. Seznámili se s příčinami utrpení umírajícího, s principy poskytování paliativní péče, umění doprovázet, vedení rozhovoru s umírajícím a jeho blízkými, způsobech péče v terminálním stadiu s důležitostí osobního vztahu pečujících ke smrti klientů a také hospicovým hnutím.

Téma duševní hygieny, ať už je v rámci vzdělávacích kurzů nazýváno jakkoli (např. psychohygiena, péče o pečující, apod.), vnímám jako nezbytné k udržení vysoké kvality činnosti všech pomáhajících profesí. Protože ten, kdo nemá „v pořádku“ svoji duši a hlavu, nemůže být oporou druhému člověku, určitě ne dlouhodobě. Pracovníci se dozvěděli o rizicích profesionální zátěže v sociálních službách, důsledcích dlouhodobého přetížení, zkusili si sebe diagnostiku vlastní míry vyčerpání, identifikaci

zásob slyšeli o možnostech prevence a ochrany zdraví, zvládnání stresu, obranných mechanismech, komplexní péči o pečující a důležitosti harmonizace soukromých i pracovních vztahů.

Téma nežádoucí situace v sociálních službách bylo zaměřeno zejména na zdravotní stavy klientů a možnosti intervencí pečujícího, především zdravotnického personálu, aby byly stavy jako dehydratace, proleženiny, vznik dekubitů a podobně, u klientů sociálních služeb minimalizovány a nejlépe zcela vymáceny.

Další kurzy, které jsme pro naše pracovníky v letošním roce organizovali, již zmíním jen pro ilustraci rozmanitosti témat, která se poskytování sociálních služeb dotýkají: aktivizace seniorů, problematika manipulace, komunikační dovednosti, aktivní naslouchání, sociální rehabilitace, individuální plánování, ochrana práv, poradenský proces, etika, bazální stimulace, validace, standardy kvality a další.

Pracovníci mají možnost si jednotlivá témata vybírat dle svého zájmu a potřeb, avšak nutno podotknout, že jejich zájem resp. účast na školení je často ovlivněn plánováním směn a provozu dané služby.

Vedle těchto vzdělávacích kurzů poskytujeme také všem pracovníkům možnosti supervizí, ať už týmové, skupinové nebo individuální. Ale téma a možnosti supervize by bylo na další příspěvek, který sem nyní nepatří. Děkuji vám za pozornost, ať se Vám vše daří.

projekt DOBROVOLNICTVÍ V ORGANIZACI

Ing. Anna Harabinová

riaditeľka sociálneho zariadenia Jeseň Života Velká Lomnica (SK)

Jeseň Života - Velká Lomnica

Nadstandardní zařízení pro seniory bylo zřízené za účelem poskytování všeobecně prospěšných služeb - sociálních služeb. Nezisková organizace jako neveřejný poskytovatel poskytuje péči v zařízení sociálních služeb a to v:

- domově sociálních služeb
- domově pro seniory
- denním stacionáři
- specializovaném zařízení
- zařízení pečovatelské služby

Cíl organizace:

- vytvořit atmosféru domova a pohody
- motivace k společensky aktivnímu životu
- postupné rozšiřování klientely o seniory z blízkého zahraničí

Ing. Vladimír Gburík
riaditeľ DSS Spišský Štvrtok (SK)

Domov sociálnych služieb Spišský Štvrtok

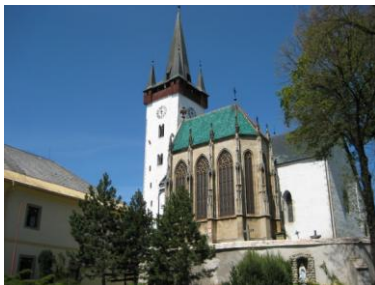
Domov je od 1. června 2002 v zřizovatelské působnosti Prešovského samosprávného kraja, jako jeho rozpočtová organizace s právní subjektivitou.

Domov poskytuje celoroční pobytovou sociální službu - zaměřenou na řešení nepříznivé sociální situace z důvodu těžkého zdravotního postižení, nepříznivého zdravotního stavu nebo z důvodu dovršení důchodového věku. Kapacita zařízení je 120 klientů, z toho 11 mužů a 109 žen. V přímé péči s klienty domova sociálních služeb zde kladou

důraz na ergoterapii - textilní výroba, dřevobráběcí výroba, aranžování, práce ve skleníku, pěstování květin, pomocná živočišná výroba.

Hlavní budovu dal postavit František Csáky v roce 1668 a dal ji do trvalého užívání Řádu Menších bratří minoritů. Je vedená v Ústředním seznamu památek Slovenska. Ze severního rohu přízemí je podzemní chodbou spojená se spodní částí Zápolského kaple, která je považována za nejkrásnější gotickou stavbu Slovenska.

Zařízení je zařazeno ve sdružení organizací provozující sociální turismus.

Bc. Petra Moravcová

Sociální pracovníce Sociálních služeb města Havlíčkova Brodu (CZ)

DOBROVOLNÍK

Člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, svoje vědomosti, znalosti a dovednosti ve prospěch druhých osob.

V příspěvkové organizaci Sociální služby města Havlíčkova Brodu pracuje v současné době 20 dobrovolníků včetně 7 jednorázových. Celkem tito dobrovolníci odpracovali v roce 2013 - 649 dobrovolnických hodin.

DOBROVOLNICKÁ ČINNOST

Probíhá buď jako jednorázová, či pravidelná činnost a je vykonávána buď jednorázově, nebo skupinově.

Jednou ročně se koná setkání dobrovolníků s paní ředitelkou organizace. Toto setkání slouží jako sdílení zkušeností, inspirace a v neposlední řadě i jako poděkování dobrovolníkům za jejich práci.

FOKUS VYSOČINA

Dobrovolnické centrum v regionu Havlíčkův Brod a Chotěboř

Sociální služby města Havlíčkova Brodu spolupracují s Dobrovolnickým centrem pro region Havlíčkův Brod a Chotěboř Fokus Vysočina od roku 2004.

Zájemci o dobrovolnickou činnost se v případě Sociálních služeb města Havlíčkova Brodu mohou rozhodnout pomáhat ve 3 dobrovolnických programech, a to v:

- programu pro uživatele domova pro seniory,
- programu pro uživatele pečovatelské služby,
- programu pro uživatele denního stacionáře pro seniory.

Naši dobrovolníci bývají pravidelně každoročně nominováni do soutěže o nejlepšího dobrovolníka KŘESADLO.

Naše organizace se zapojila i do projektu **72 hodin**, jedná se o tři dny plné dobrovolnických aktivit po celé ČR. Kdykoliv během těchto 72 hodin a zároveň jakkoliv dlouho se dobrovolníci po celém Česku pustí do aktivit, které pomohou druhým, přírodě, či jejich okolí.

Cílem projektu 72 hodin je zapojit co nejvíce mladých lidí a ukázat jim, že stačí málo, aby společně dokázali mnoho! Přesvědčit je, že jsou sami schopní změnit věci, které se jim nelíbí. Naučit je spolupracovat a víc vnímat svět kolem sebe. Díky pořádání jednotlivých projektů také posílit vztahy v místních komunitách a vytvořit hodnoty a zajímavé podněty pro smysluplné trávení volného času. Dále také navázat partnerství s místními radnicemi a podnikateli v obcích.

MOTTO:

V dnešním komplikovaném světě představuje práce pro druhé zdarma cennou šanci získat jasný a rychlý důkaz, že naše existence má nějaký smysl.

projekt **ODDĚLENÍ SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM**

Mgr. Zdenka Pacáková

Domov dôchodcov Spišská Nová Ves (SK)

Magdaléna Harabinová

Domov dôchodcov Spišská Nová Ves (SK)

V roke 2012 - VYTVORENIE ODDELENIA - koedukovaná ošetrovateľská jednotka

- veľké množstvo ľudí s neuropsychiatrickými chorobami
- redukcia stresových situácií v spolunažívaní klientov
- celkové zlepšenie kvality života klienta v zariadení

Koedukovaná ošetrovateľská jednotka

- umožňuje vytvoriť pravidla spoluzitia na oddelení pre ľudí s duševným ochorením zohľadňujúc špecifiká potrieb jednotlivých diagnostických skupín klientov,
- rozdelenie klientov na jednotlivé ošetrovacie jednotky vytvára priestor na lepšie plánovanie terapeutického programu a personálneho zabezpečenia,
- prirodzene sa podporuje komunikácia, vytvára sa medzi klientmi tolerancia a tiež sa ovplyvňuje správanie jednotlivcov medzi sebou.

ĽUDIA S NEUROPSYCHIATRICKÝMI DIAGNÓZAMI

Na koedukovanej ošetrovacej jednotke sú klienti s diagnózami ako:

- delírium,
- depresie,
- Parkinsonova choroba,
- Alzheimerova choroba,

- iné demencie,
- cieвне mozgové príhody,
- epilepsie

STRESOVÉ SITUÁCIE

- rizikové správanie - eliminácia - pozorovanie, posudzovacie škály,
- komunikácia - verbálna - neverbálna, interakcia medzi: ošetrovateľsky personál - klient, klient - klient, klient - rodina, rodina - personál
- prostredie - má reflektovať potreby klientov, eliminovať dráždivé podnety z okolia, úprava spočívajú napr. farebnej odlišnosti dverí,
- edukácia - klient má byť informovaný o terapeutických podmienkach, liečebnom režime ako aj o obmedzeniach na danom oddelení

KVALITA ŽIVOTA SENIOROV NA KOEDUKAČNEJ OŠETROVATELSKEJ JEDNOTKE

Záleži od:

- vytvorenia vhodného prostredia
- zvýšenia počtu a skladby odborného personálu
- komplexného ošetrovateľského a opatrovateľského programu
- komunikácie a spolupráce s rodinou

Jana Hloušková, DiS.

Sociální služby města Havlíčkova Brodu (CZ)

Naše příspěvková organizace SSMHB vznikla v roce 2002. Od samotného začátku byla poskytována pouze jedna pobytová sociální služba, Domov pro seniory. Před platností zákona č. 108/2006 Sb. O sociálních službách - Domov důchodců. Postupně docházelo ke stárnutí našich klientů s čímž souviselo i prohlubování různých typů demenci u jednotlivých klientů. Těmto klientům v rámci služby domov pro seniory nešlo poskytovat

bezpečnou službu, neboť se špatně orientovali po zařízení, špatně se zapojovali do kolektivu, protože tolerance „orientovaných klientů“ nebyla příliš velká. Náš domov je otevřené zařízení a my jsme chtěli předejít bloudění klientů a nebezpečným odchodům klientů ze zařízení.

Z těchto důvodů jsme již v roce 2009 uskutečnili první pokus o vytvoření oddělení se zvláštním režimem. Toto oddělení tehdy představovaly tři místnosti - jeden čtyřlůžkový pokoj, jeden dvoulůžkový pokoj a společná místnost, která se nacházela mezi těmito pokoji a sloužila jako společenská místnost pro klienty, jídelna pro klienty a jako odpočinková místnost pro personál. Prostory byly velmi stísněné. Na tomto oddělení žilo šest klientů - pouze ženy a pracovalo zde pět pracovníků v sociálních službách, docházela zdravotní sestra.

Z důvodu zvyšujícího se počtu zájemců o službu domov se zvláštním režimem a na základě získaných osobních zkušeností z jednotlivých stáží v Domově důchodců ve Spišské Nové Vsi jsme se rozhodli vybudovat z jedné části domova pro seniory nové specializované oddělení - oddělení se zvláštním režimem.

V roce 2013 za pomoci finančních prostředků z Regionálního operačního programu NUC Jihovýchod začala probíhat rekonstrukce domova pro seniory. Tato rekonstrukce probíhala za plného provozu a byla zejména pro klienty náročná, neboť nejprve museli být stávající klienti z rekonstruované části přestěhováni. K dočasnému pobytu byly využity všechny možné prostory. Z kluboven na každém patře byly vytvořeny pokoje a z volných jednolůžkových pokojů byly provizorně vytvořeny pokoje dvoulůžkové. Naštěstí vše probíhalo podle plánu a v září se všichni klienti mohli navracet do svých nových pokojů. Rekonstrukce byla ukončena v srpnu 2013, potom následoval úklid a stěhování.

Přínos:

- klienti nebloudí po zařízení a nemůže dojít k jejich odchodu ze zařízení
 - bezpečná služba
 - zvýšení kapacity na celkový počet 28 lůžek, byly vybudovány 4 dvoulůžkové pokoje a stávající čtyřlůžkové pokoje byly přepaženy posuvnou stěnou, čímž jsme zajistili klientům vyšší soukromí. V současné době klientelu tvoří muži i ženy.
 - z dříve otevřeného balkonu, který neměl v zimním období využití vznikla nádherná společenská místnost, kde probíhají jednotlivé aktivity pro klienty, ale tato místnost slouží i jako jídelny pro klienty, kteří chtějí stolovat společně s ostatními.
 - bylo vytvořeno krásné prostředí, které chrání klienty před blouděním po celém zařízení. Klienti se zde mohou orientovat podle jmenovek u pokojů, ale i podle barevného provedení v jednotlivých pokojích. Mají zde větší volnost pohybu, ale nevýhodou proti slovenským klientům je chybějící propojení tohoto oddělení se zahradou. Vznikající zahradu navštěvují pouze v doprovodu personálu, rodiny nebo dobrovolníků. Na Slovensku jsme se inspirovali poledním rozhlasovým hlášením a my jsme zavedli ranní hlášení, které klienty informuje o tom, co je za den, kdo má svátek a jaké tento den proběhnou akce. Naším zaměstnancům se velmi líbil v domově ve Spišské Nové Vsi „drátěný program v koupelnách klientů na hygienické potřeby, my jsme vytvořili „plastový program v koupelnách klientů“.
 - personál tuto rekonstrukci vnímá pozitivně, byl vytvořen větší prostor pro aktivizaci a pohyb klientů a mají svojí vlastní odpočinkovou místnost.
 - při poskytování jakékoliv sociální služby je určité důležité prostředí, do kterého klienti přicházejí, ale bez správného přístupu personálu, jde vždy jen o místnosti. Snažíme se personál stále v těchto přístupech vzdělávat.
 - při poskytování služby používáme *hlavně bazální stimulaci* - zaměstnanci prošli prvním kurzem tohoto konceptu, hodláme ve vzdělávání pokračovat. Koncept bazální stimulace se uplatňuje hlavně u klientů dezorientovaných, neklidných a s těžkými změnami v oblasti hybnosti.
- Validate* - změna přístupu personálu ke klientům. Nejde o zlepšování zdravotního stavu klienta, ale pomocí empatického naslouchání a

akceptování klienta takového jaký je mu zajistit zmírnění jeho strachu a navrátit jeho důstojnost.

Smyslová aktivizace - využívá smysly klienta jako jeho zdroje pro důstojný a smysluplný život.

Péče zaměřená jen na péči o tělo - klient je najedený, umytý - nestačí pro to, aby se klient cítil spokojený.

TÉMATICKÉ BLOKY:

I. tématický blok - zhodnocení I. zahraniční stáže

hlavním tématem stáže bylo dobrovolnictví nezaměstnaných

Mgr. Miloslav Kozlík

Sociální služby města Havlíčkova Brodu - vedoucí sociální péče

Vážené dámy, vážení pánové, kolegyně a kolegové
také dnes Vám přeji všem dobrý den. Těší mě taky, že naše řady neprořídli,
že vás tento projekt zajímá. V následujícím příspěvku se pokusím Vám
přiblížit průběh první stáže.

Jak už bylo několikrát řečeno, první stáž byla zaměřena na oblast
dobrovolnictví. Včera jste měli možnost slyšet přednášku kolegyně Petry
Moravcové, která si myslím podrobně popsala aktivity, které se týkaly
projektu samotného a dobrovolnictví v naší organizaci. Takže já se nyní
zaměřím zejména na obsah a popis stáže, jak probíhala, přičemž své slovo
doprovodím několika obrázky.

Z Havlíčkova Brodu jsme vyrazili v neděli autobusem se Sindibádem, ve
kterém jsme teda pohodlně zvládli cestu. Kdo jste ze Spiše, tak víte, že to
k nám je daleko a stejnou dálku jsme absolvovali my k vám. Myslím si ale,
že cesta byla příjemná. Naše skupina 18 lidí byla různorodá. Sešli se tam
různé profese od úklidu, kuchyň, přímou péči, děvčata z pečovatelské služby,
děvčata z domova pro seniory, sociální pracovníci. Běžně se nepotkáváme
v práci každý den, takže i prostřednictvím této stáže se měli zaměstnanci
možnost poznat ještě blíž.

I to považuji za velký přínos tohoto projektu, když jsme měli možnost strávit
spolu opravdu intenzivní čas. 18 našich zaměstnanců, dva zaměstnanci MěÚ
- pan Topolovský a paní Vališová, kteří nám ten pobyt zařídili a umožnili.
Od příjezdu do Spišské Nové Vsi nás mile oslovila vřelost a otevřenost,
příjemná atmosféra od našich kolegů a dnes už i kamarádů, čehož si hluboce

ceníme. Tato jejich vstřícnost přispěla, že nikdo od nás nelitujeme toho, že se na Slovensko vypravil. První večer nás přivítali pan ředitel Štefan Šiška a vedoucí sociálního odboru města Lubomír Pastiran a zároveň jsme doladili finální podobu toho pobytu a stáže.

Tak jak dny plynuly, jsme měli možnost nejenom seznámit se se samotným zařízením domova ve SNV a se službami, které poskytovatel zajišťuje. Navštívili jsme městské informační centrum a také obchůdek s výrobky klientů sociálních zařízení, o kterém jsme mluvili již včera, který je v těsné blízkosti. Myslím, že se jedná o celkem 9 zařízení, které se takto prezentují a prodávají svoje výrobky. Nevím v jaké fázi je hledání nebo realizace obdobného společného prostoru tady v Havlíčkově Brodě, ale tato myšlenka společné prezentace spojené s prodejem výrobků se nám velice líbila.

Přijetí na radnici primátorem panem doktorem Jánem Volným, byl nejen pro mě osobně, ale pro všechny, kteří jsme se toho zúčastnili, opravdu veliký zážitek. Velice si toho vážíme. Na tomto obrázku je naše skupina s panem primátorem.

Mluvil jsem o tom, že jsme vycestovali různé profese z různých oddělení. Podle toho jsme byli ve Spišské Nové Vsi zařazeni k slovenským partnerům, aby se každý věnoval své práci. Vedle této individuální práci během stáže probíhala také hromadná setkání s obyvateli i zaměstnanci. Pan Topolovský seznámil naše hostitele s historií Havlíčkova Brodu, jeho krásami, kulturou. My jsme představily naše služby. Celou stáží se linuly diskuse o dobré praxi na Slovensku nebo u nás. Stáž a předávání zkušeností vnímáme jako jednu z největších a nejjednodušších možností, jak si osahat, vyzkoušet a najít něco nového. Jako možnost posunout svoje chápání a práci k vyšší kvalitě nebo lepším výsledkům a činnostem hlavně ve směru ke klientovi.

Každý večer bylo potřeba den zhodnotit, vydiskutovat zkušenosti. Jak jsme byli rozdělení, tak každý zjistil něco jiného, takže i ty večery byly důležité, abychom ty informace dali do uceleného rámce.

Během stáže proběhla i řízená panelová diskuse, kdy jsme ty své zkušenosti nabyté v praxi ještě zase v širším kolektivu (ne jenom v té skupině 20 lidí nebo 25, kdy jsme byli vesměs s vedením domova) i s ostatními zaměstnanci vydiskutovali, co vidíme jako dobré a jako obohacující.

Velkým zážitkem pro nás bylo to, že nás zapojili jednak do příprav majálesu v domově, ale i do samotné akce. Kdy jsme měli možnost dál jednak poznávat se s obyvateli a dalšími zaměstnanci domova. Byla to příjemná atmosféra a v té se vždycky narodí dobré věci a nápady, takže i tahle akce nás oslovila. Další skutečností, která se nám líbila, ale není moc v možnostech našeho zařízení domova pro seniory, jsou společné prostory. Ty jsou v zařízení ve Spiši rozměrnější než ty naše a také je tam jejich větší množství. Klienti i zaměstnanci při poskytování činností mají větší možnosti setkávání v hromadném počtu a realizaci takových akcí jako majáles.

Další našimi zaměstnanci hodnocené pozitivum byla dovolená 30 dnů jako výsledek činnosti odborů. Již včera jsme o tom diskutovali, takže nevím úplně jestli je snaha některých našich zaměstnanců o to, abychom se v tomto vyrovnali a čerpali taky 30 dnů v roce, jestli je úplně správná. Víím ale, že některé úseky ve SNV to tak mají. Uvidíme, u nás nemáme odbory. Myslím si, že ani u našeho partnera na Slovensku by je nepotřebovali, protože mají dobrého ředitele, dobré vedení, na které odbory nemusí tlačit. Každopádně si myslím, že ten odpočinek v rámci dovolené je důležitý i z hlediska duševní hygieny. Aby lidé v pomáhajících profesích mohli dávat sebe klientovi, tak je potřeba, aby také načerpaly na to sílu.

Dále chci vyzvednout princip individuálního přístupu ke klientům ve Spiši. Také pracujeme individuálně, snažíme se, včera jsme mluvili už o nějakých aktivitách, které nabízíme a realizujeme s konkrétními jednotlivými klienty. Ve Spišské Nové Vsi se mi líbila ta otevřenost a opravdovost ve vztahu ke klientovi, byť si myslím, že v principu plánování jsme u nás dál. O vysílání rozhlasu v domově se včera také hovořilo. Jen k tomu chci doplnit, že jsem měl možnost mluvit a při majálesu i tancovat s klientkou, která se na tom vysílání spolupodílí. I v tom vidím tu individuálnost, že má možnost, aby se v tomto realizovala. Klient sociálního zařízení neznamená, že se člověk

odevzdá do rukou poskytovatele sociálních služeb a ten mu všechno nalinkujeme. Ale právě možnost seberealizace je pro lidi a uchování vlastní důstojnosti důležitá.

Dalším tématem, které již včera otevřely kolegové je „sociální turismus“. Nevím, jak dalece by naše zařízení bylo pro běžné turisty zajímavé. Na Slovensku je ta výhoda, že jsou jejich zařízení navázaný na nějaký atraktivní, historický, kulturní objekt. V Čechách je ten trend opačný. Ty historické budovy, ve kterých se ještě poskytují služby, modernizovat nebo opouštět. Nemyslím si, že třeba domov pro seniory by nemohl být v nějaké historické budově. Samozřejmě má to limity v architektonických bariérách, ale to už je jiná otázka. Uvítali jsme možnost, že jsme měli příležitost ty domovy, o kterých mluvili včera ředitelé, také navštívit.

Znovu se vrátím k té pozitivní atmosféře. Cíl sociálních služeb na Slovensku i u nás je podle mě stejný a tím je spokojený člověk. Jana Hloušková o tom včera už také mluvila, že ta spokojenost není jenom z toho, že je člověk čistý, najedený a v hezkém prostředí. Mnohem důležitější je, že má s kým ten svůj život sdílet.

Hlavním tématem bylo dobrovolnictví, proto když jsme se vrátily, proběhla ve spolupráci MÚ a Úřadu práce určitá kampaň. Byli vytipováni a osloveni vhodní kandidáti, proběhly informace v televizi a ve zprávách nebo v novinách. Výsledkem bylo, že jsme přivítali 15 lidí, kteří se zapojili do dobrovolnické činnosti u nás. Na závěr Vám pustím reportáž, ze které se dozvíte víc.

Děkuji za pozornost.

II. tématický blok - zhodnocení II. zahraniční stáže

hlavním tématem stáže bylo vzdělávání a zvyšování zaměstnavatelnosti

Mgr. Petra Trtíková

Sociální služby města Havlíčkova Brodu - vedoucí zdravotní péče

Svým pracovním zařazením jsem se zaměřila na poskytování **ošetřovatelské péče** o klienty v Domově pro seniory, která je nedílnou součástí **kvality poskytovaných služeb**.

Zde jsme také se slovenskými kolegyněmi našli společné téma a nové inovace, jak vylepšit náš současný systém.

Dle Vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, sestry mají pracovat formou ošetřovatelského procesu.

Důležitou součástí tohoto procesu je vedení dokumentace ošetřovatelské péče, jejíž obsahem je:

- ošetřovatelská anamnéza
- ošetřovatelský plán - stanovení ošetřovatelské diagnózy, údaje o poskytované ošetřovatelské péči, hodnocení poskytnuté ošetřovatelské péče
- ošetřovatelská propouštěcí / překladová zpráva

Velkou výhodou naší spolupráce je, že obě zařízení pracujeme ve stejném počítačovém programu **IS Cygnus**.

V obou Domovech pro seniory zdravotnický personál odpovídá za poskytování zdravotní péče. S tím souvisí ošetřovatelské plány, které jsme měli možnost u slovenských kolegyní vidět a postupně je zavádět do naší praxe v Domově pro seniory Reynkova Havlíčkův Brod.

Dalším společným tématem a získání nových poznatků v této oblasti byl **koncept bazální stimulace**.

Jedná se o pedagogicko-ošetrovatelský koncept, který je důležitou součástí ucelené péče o seniory.

„Bazální stimulace je komunikační, interakční a vývoj podporující stimulační koncept, který se orientuje na všechny oblasti lidských potřeb. Bazálně stimulující ošetrovatelská péče se přizpůsobuje věku a stavu klienta“.

Měli jsme možnost seznámit se s individuálními plány bazální stimulace a potřebnými pomůckami k její realizaci.

Vize

- vizí je proškolení celého týmu pracovníků.
- všechny tyto získané poznatky a informace nám pomohou zavést tento ošetrovatelský koncept do naší praxe v Domově pro seniory Reynkova a tím zkvalitnit poskytované služby.

Dalším z cílů projektu a hlavním tématem stáže bylo získání **inovací v oblasti vzdělávání a zvyšování zaměstnatelnosti** pracovníků PO SSM HB - školení v oblastech:

- péče o demenční klienty/neklid, agrese, individuální plánování, práva klientů, zvládání náročných klientů/
- paliativní péče - poskytování v podmínkách DpS
- psychohygiena zdravotnických pracovníků a pracovníků v sociálních službách - syndrom vyhoření
- péče o rány (dekubity)

Všechna tato školení měly možnost absolvovat zdravotní sestry DpS Reynkova.

III. tématický blok - zhodnocení III. zahraniční stáže

hlavním tématem stáže bylo zvýšení počtu zaměstnaných mužů v sociálních službách - rovné šance žen a mužů

Bc. Milan Žák

Sociální služby města Havlíčkova Brodu - sociální pracovník

Rovné příležitosti žen a mužů v obecné rovině. Rovné příležitosti mužů a žen lze označit za jeden ze základních principů každé demokratické společnosti. Jedná se o poměrně aktuální a dosti diskutované téma posledních let. O tom svědčí i množství subjektů, které se tomuto tématu věnují a tvoří různé projekty. Můžeme pro ilustraci jmenovat Nadaci Open Society Fund Praha – OSF. Dále například MŠMT, které zpracovává vlastní soubor opatřování k prosazování rovných příležitostí pro muže a ženy. Stranou nestojí ani MPSV, MO či EU. Právě poslední jmenovaný subjekt rovnost příležitostí považuje za jeden ze svých základních pilířů politiky. Zde lze názorně vidět i provázanost právě s projektem „výměny mezinárodních zkušeností“.

Rovné příležitosti vs. trh práce. Pokud nahlížíme na trh práce optikou „rovnosti příležitostí“ nelze pominout fakt, že v určitých profesích (jmenujme například střední zdravotní personál, pedagogické profese) početně převažují ženy nad muži. Totéž platí i pro „naši profese“ - tedy pro sociální práci.

Vzdělání muži x ženy. Poměrně zajímavé jsou také statistiky v rovině vzdělání. Ženy zaznamenaly vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku do 34 let než muži. Od 35 let věku je situace opačná. Výrazně vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob mají muži oproti ženám v nejvyšší věkové kategorii, tedy od 65-ti let výše.

Na středních odborných školách, gymnáziích a vyšších odborných školách a už i na vysokých školách převažují dívky nad chlapci. Mezi absolventy vysokých škol převažují ženy v případě zdravotnictví, lékařských a farmaceutických věd a nauk, v případě pedagogiky, učitelství a sociální péče

a humanitních a společenských vědách a naukách. Muži převažují v případě technických věd a nauk. Mezi učiteli převládají většinou ženy, výjimkou jsou střední odborná učiliště a vysoké školy.

Práce a mzdy. Podíl podnikatelů mezi zaměstnanými je u mužů vyšší než u žen. Mezi podnikateli převažují ženy v případě zdravotní a sociální péče a ostatních veřejných a sociálních služeb. Mezi zaměstnanci je podílen vyšší než podíl mužů u zdravotní a sociální péče a obchodu. Zajímavé jsou také platové rozdíly z hlediska pohlaví. Mzda žen v roce 2004 dosahovala 80,9 % mzdy mužů (podle údajů ČSÚ z roku 2005).

Další statistiky. Poměrně poutavá jsou i další čísla. Nezaměstnanost v roce 2004 v Česku dosahovala 9,9% u žen a 7% u mužů. Podíl na vedoucích funkcích (vedoucí a řídicí pracovníci, zákonodárci) u žen byl 27,8 % (ČSÚ, 2005). Za zmínění stojí i oborové rozdělení podle pohlaví. Téměř 100 % žen nacházíme v profesích jako jsou učitelky v MŠ, sestry intenzivní péče, obsluha šicích a vyšívacích strojů ženské sestry a porodní asistentky.

Vysoké číslo (97,6 %) figuruje na straně žen i u profesí ošetrovatelky, všeobecné zdravotní sestry a pečovatelky v domácnosti.

Oproti tomu téměř nulové zastoupení žen nacházíme u profesí jako jsou zedníci, truhláři, kameníci, omítkáři, strojvedoucí, řidiči sanitních vozů, nákladních automobilů a tesaři.

Dny otevřených dveří v DpS Reynkova. Dny otevřených dveří byly tématicky zaměřeny na „naše“ téma. Fyzicky probíhaly v prostorách DS v Reynkové ulici. Celkem bylo stanoveno 6 termínů (9., 24. a 30. července 2014 a 6., 20. a 27. srpna 2014 a otevřených dveří organizace využilo celkem 33 osob. Ve všech případech se jednalo o muže.

Při rozhovorech s kompetentními osobami, které zájemce provázeli, byly směřovány dotazy hlavně ohledně směnnosti a finančního ohodnocení. Rozvíjela se polemika o adekvátním platu. Zároveň spatřují problém v tom, že široká veřejnost běžně zaměňuje pracovníka v sociálních službách a sociálního pracovníka. Tyto dvě profese lidem často splývají a neznají jednotlivá specifika a odlišnosti.

Inovace od Slovenského partnera. Vyzvedl bych především aktivizační programy. Zmínil bych „kulečnick“ a počítačovou učebnu pro uživatele.

Doplňující informace na základě diskuze a dotazů. Posledním zajímavým tématem, který by diskutován na konferenci na základě dotazů posluchačů byla motivace k práci sociálního pracovníka. Tomuto tématu se věnoval ve svém průzkumu pan Karel Paulík (FF Univerzity Ostrava).

Nezávisle na pohlaví označili respondenti v průzkumu výše uvedeného autora jako největší motivaci k sociální práci „práci s lidmi, zájem o ně“ a „osud, náhodu, okolnosti“. Dle pohlaví ženy častěji uváděly, že jejich hlavní motivací je „pomoc druhým“.

Na chvostu motivačních aspektů se umístily motivační prvky jako „ovlivnění jiným člověkem“ (u žen nebylo toto číslo vysoké, ale v kontrastu s porovnáním s muži bylo přeci jenom vyšší), „rodinná tradice“, „potřeba něco zlepšit k lepšímu“, „vyrovnání se sebou a společností“ a „finance“.

Poznámky:

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Sborník vznikl v rámci projektu
„Výměna mezinárodních zkušeností a dobré praxe v sociální oblasti“
CZ.1.04/5.1.01/77.00272

Vydáno:
listopad 2014 (informace ve sborníku jsou platné k tomuto datu)

Ve Sborníku byly použity fotografie vyfocené účastníky jednotlivých stáží na Slovensku a v rámci závěrečné konference projektu.

Vyrobila: Sociální firma Semitam, s. r. o.

Sborník dobrých praxí a inovativních prvků ze zahraničních stáží k projektu
„Výměna mezinárodních zkušeností a dobré praxe v sociální oblasti“
realizovaný v rámci OP LZZ CZ.1.04/5.1.01/77.00272

Tisk: Sociální firma Semitam, s. r. o.